

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotioне boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

Quàm sit Paupertas viro Religioso necessaria. Cap. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](#)

Epiſt. ad Thessalon. 2.6.
tegritatem ac valorem refuit. Nec tandem eas deſerimus, vt rerum temporalium cura ſoluti, liberiis ſcientia ſeculari ſtudeamus. Haec fuit quorundam antiquorum philoſophorum paupertas, quam certe Christo credens, & p̄m̄ eius aſpiciens, debet inſincepta à ſe mediocriter ſuperpredi. Quare huic abiectionis opum ab Ethniciſ facta dum meminit Hieronymus, hac ait: Fecit hoc Crates Thebanus, fecit & Antithenes, fecerunt plurimi, quos viroſiſimos legimus. Plus debet Christi diſcipulus praefare, quād mundi philoſophus, gloria animal, & popularis auræ, atque rumorum venale mancipium. Tibi nō ſufficit opes contemnere, niſi Christum ſequaris, Christum autem ſequitur, qui peccata dimittit, & virtutū comes eſt.] Cuius ergo rei gratia à nobis ſunt mundi difficultates deferendas? Equidem altero, vt poſto rerum terrenarum pondere expediri Christū ſequamur, ut occaſiones peccandi fugiamus, vt curas, & ſeculi ſolicitudines abſiciamus, vt tranquillè rebus diuinis vacemus, vt pro peccatis noſtri nonnulli ſuflineamus, vt contemptis terrenis celeſtia ſup̄iremus, & vī theſaurus incomparabilis in eterna patria nobis obtingat. Hic eft ſcopus Christiane paupertatis, ad quē nuditas, & reliqua que paupertate continentur, ex noſtra intentione dirigatur.

Hac igitur paupertas, quā actu omnia temporalia abicit, & affectu derelinquit, vt mens liberis in Deum tendat, & cœleſtia concupifcat, eft paupertas religioſa, ſi tamen non ad tempus ſuſcipiat, ſed perpetuo voto firmiter. Religio namq; ſtatus Eccleſiae, eft in perfectionem tendens, & ab iis quā perfeſionem impeditur, hominem eximens. Status autem vi iure ſtatus nomen & ſubſtantiam teneat, debet eſſe ſtabilis, atque perpetuus, niſi Paupertas, Caſitas, & Obediencia, ad eum pertinentes, ſub votum cadant. Duobus enim modis poſſumus ad aliquid faciendum ligari, aut p̄cepto, aut voto. Deus verò non obligauit nos ad actus p̄dicatorum virtutum aliquo ſuā legi p̄cepto, vt ſcilicet, nihil omnino poſſideremus, vt ab viroribus accipiendo abſinēremus, vt superiori à nobis ſponte electo in omnibus ſubderemur, fed haec ſub coſilio reliquit. Ergo votū necessariū ſuit à nobis emiſſum, quod nos ad haec facienda ligaret, atque adeo ipla tamquam Eccleſiae ſtatū facientia conſtitueret. Paupertas igitur noſtra debuit eſſe voti obligatione promiſa. Que profeſtò nulli nos diſcrimini damni corporalis aut ſpiritualis exponit. Quia cùm res temporales libenter dimittimus, non eſt cur propter illas congregandas aliquod peccatum timemus. Et neceſſaria ad vitam nobis deſtitue non poterunt, cùm propter regnum Dei terrena contemnimus: dicente Dominuſ: Quærite pri- mū regnum Dei, & iuſtitiam eius, & haec omnia adiungentur vobis.] Neque etiam haec omnimoda rerum abrenuntatio ſe largitioni elemoynarum opponit. Quia perfeſtus eft pro Christo omnia ſimil tribuere, quād mali retentis, quēdam tantum paulatim ac per partes erogare. Vnde Hieronymus contra Vigilantium ait: Quod autem aſſeris, eos melius facere, qui viuitur rebus suis, & paulatim ſtu- etus poſſeſſionum ſuārum pauperibus diuidant, non à me eis ſed à Deo reſpondebitur: Si vis perfeſtus eſſe, vende quā habes, & da pauperibus, & veni, ſe- quere me.] Ad eum loquitur, qui vulnus eſſe perfeſtus: qui cum Apoſtolis patrem, nauiculam, & rēce diuinit. Iſte quem tu laudas, ſecondus & tertius gradus eſt, quem & nos recipimus, diuīdo ſciamus prima ſecondis & tertii praferenda. Et in libro de Ecclesiasticis dogmatibus ſcriptum eft: Bonum eft facultates cum diſpenſatione pauperibus erogare;

A melius eft pro intentione ſequendi Dominum inſi- mul donare, & abſolutum à ſolicitudine cum Chri- ſto egere. Maneat ergo religioſam paupertatem eſſe abrenuntiationem rerum temporalium re & multo magis animo factam propter defiderium perfe- ctiōnis, & regni cœleſtis, quam votum ſtabiliuit, & voluntas noſtra pollicitatione ligata firmavit.

*Quād ſit Paupertas viro religioſo
neceſſaria.*

C A P V T II.

B **X** hac natura Paupertatis ſic à nobis ex- poſita manifeste colligetur, eam viro religioſo elle maximē neceſſariam, ſine cuius admiciculo perfectionem, cuius gratia, à mundo diſceſſit, & cœnobium ingressus eſt, obtinere non poterit. In ſtatu religioſo initium ac radix eius, ſub- ſtantia, ac natura ipius, & admicula vi hæc eius natura ſubſiſtat, conſideranda ſunt, ſine quibus fi- catus erit & quaſi in tabella depictus, non verò ve- ritus, & viuus (vt ita dicam) atque aliqua ſtabilitate ſolidatus. Ego enim hunc ſtatū arbori ſimilem iu- dico, cuius radix non in terra iſta noſtra, ſed in caelo, aut in ſpe firma conſequendi caelum, latet: cuius trun- cus ex hoc loco conſtiguit, & rami virtutum hinc inde ſe conuenienter expandunt, ſuauissimis fructibus onerati, cuius frondes & folia fructus prote- gunt atque defendunt. His omnibus ſimiliſ eft bea- ta Paupertas, vt quād religioſo ſtatui neceſſaria ſit, euidenter apparet.

D Ipha eft huius ſublimis atque proceræ arboris ra- diſ quam ſi euellas, arbor aſceſſet, & omnino per- ibit. Decreuerat Dominus, regi ſuperbo, iam caſtago- to, & emendato, & humili facto, regnum, quod propter ſuperbiā abſulerat, reſtituere; vique ſuum decretuſ illi pateſacet, oſtendit illi arborem magna & forte, inſpera & vigilem, & ſanctum cla- mantem, atque dicentem: Succidite arborem, ve- runtamen germe radicum eius in terra finite.] Hoc autem verbum exponens Daniel, dixit: Quod au- tem p̄cepit, vt relinqueretur germe radicum eius: regnum tuum, ô rex, tibi manebit, poſquam cognoueris poſteſtare eſſe cœleſtem.] Si Do- minus in uitioνem ſuperbiæ tuæ, ô religioſe, aut in poenam ambitionis tuæ, aut ramum man- ſuetudinis, aut compaſſionis, aut alterius morali- vitutis abſcindi, vel fructus bonorum operum ad tempus diſpergi permiſerit, modò amor, & cuſto- dia Paupertatis maneat, ſpes eft quād aliquando, eo miſerente, & te oculis benignis aſpiciente, reſurge. At ſi incipias radicem paupertatis euellere, & vt al- ter ludas loculos habere, & ea qua ſemel Deo ob- tulisti, ſine timore rapere & ſuſtutari, ſignum eft ma- joriſ mali; ſi cirò ad mentem non redieris, ita obdu- reſces, vt forte nunquam reparegiſ. Sed vnde con- ſtat Paupertatem religioſi ſtatū eſſe radicem? Ex eo certe quod Dominus dixit adolescenti, qui quā- modo vitam aternam poſſideret, dīgauit. Si vis, inquit, perfeſtus eſſe, vade, vende quā habes, & da pauperibus.] Acli dixiſſet: initium perfeſtio- nis inde ubi ſumendum eſt, vt bonis temporali- bus valedicas: haec eft radix ex qua vique ad caelum immo & ſupra caelum vique ad ſedem Dei contemplandam caput attolles; iſi verò haec defuerit, vanum eft tibi ſtatū adipiſcendae perfeſtionis arri- pere, aut ſubſtantia huius ſtatus velle tenere. Status hic religioſus quaſi acerius eft omnium ſpiritualium

Dan. 4.8.

Dan. 4.
23.

Matth. 19.11.

bonorum. In eo Fides vigeret, Spes roboratur, Charitas feruet, Prudentia iubet, Iustitia regit, Fortitudo excusat, Temperantia famulatur. In eo lectio occupat, Meditatio ruminat, Oratio poscit, Contemplatio suspendit, terrestria fugunt, cælestia adueniunt, & spiritus humanus ineffabiles thesauros meritorum acquirit. Quæ autem erit quasi radix huius bonorum fasciculi? Id ex eis opposito cognoscamus. Paulus ait: Radix omnium malorum est cupiditas. Ergo radix omnium bonorum erit sancta & sponte admissa Paupertas. [Illa appetentes sepe errauerunt à fide, & inferuerunt se doloribus multis.] Fidem, inquam, deseruerunt, ne opes amitterent, & mille labores, & afflictiones subierunt, ut eas possiderent. Ergo voluntate pauper, expeditus est, ut fidem feruet, & à multiplici cura & tribulacione se eximat.

Eruditè sanè Guillielmus Parisiensis paupertatem hanc initium esse viræ religiosæ notauit. Dicimus, inquit, quod illud nihilum, & vacuum, paupertatis fundamentum est, & infirmamentum virorum perfectorum. Quemadmodum enim auari & cupidi firmamentum & fundamentum suum habent diuitias, sic viri sanctitatem perfecti paupertatem istam. Et hoc est, quod legitur in Proverbiis: Substantia diutis viris fortitudinis eius.] Hoc est, quod legitur in Iob: Qui extendit aquilonem super vacuum, & appendit terram super nihilum.] Aquilonem vocans Ecclesiæ de gentibus: quoniam ad Aquilonem maximè erant gentes eo tempore conuentæ. Eandem vocans & terram cui benedixit Dominus, Aquilonem: Super hoc fundabat vacuum: & hanc terram appendebat super hoc nihilum, quod fundamentum Christianæ religionis ponebat, dicens: Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum calorum.] Et expressius: Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra. Et: Beati pauperes, quia vestrum est regnum Dei.] Er: Nolite portare fæcum, & peram. Non aliter in eis fundatur Ecclesiæ, hoc est, in Apostolis, nisi prius eos ad istud nihilum deduxisset, & ipos in eo stabilisser atque firmasset. Denique hoc nihilum fundamentum est omnis religionis professionis, & ordinis. Vnde & nullus religionem aliquam intrat nisi in isto nihilio primo fundatus fuerit, & firmatus, nisi ad illud voto se adfrinxerit, & in illo se perpetuò permansum promiserit. Diuites enim, religionem intrantes, quali camelii gibbosæ, per foramen acus intrant, & id: o gibbosatem fæculorum, & marsupiorum temporalium bonorum, prius deponunt, alioquin non intrant.

Et Petrus Damianus, quād retum temporalium possessio religiosum à suo statu alienum faciat, & à Christo, cui se anteua dicauerat, postea sciungat, his grauiissimis verbis exponit: Quia ad ea, quæ reliquit, terrena quælibet congerenda, reuertitur, sicut alienus est à sæculo, quo te decreuit exuere, ita etiam regno Dei apud ultra non est, quod indubitanter acceptum noluit possidere. Fatus nimis viator nec eo regredi potest, vnde irreuocabiliter prodiit, & quod ire dispuferat, non peruenit. Enimvero cum misero renūtiamus, proprietatem nostræ cælum esse constituiimus, & nos illius proprietas consequenter effecti sumus, ut illud esset portio nostra, & nos peculiariter hereditas sua. Quapropter, o Monache, vis in tuo oculo recondere Christum? Excute prius nummum: Neque enim in uno receptaculo congrue sociantur. Nam si virumque simul incluseris, alterum sine altero vacuus posses inuenies. Quanto quippe in egenis mundi la-

cris copiosior fueris, tanto à veris diuitiis ærumposius inaneſcis. Nummus ergo si est, in aliena protinus iura concedat, ut vacuam tui pectoris arcam Christus inueniat. Magnus quippe hospes in diuersorij tui querit angusta descendere, atque idcirco solus vult & sine confortibus habitare. Cedat, cedat terrena pecunia, ubi thesaurus cælestis admittitur. Sic ille.] Si ergo status noster postulat, ut nec voluntatem nostram teneamus, quanto magis postulabit, ut externis facultatibus renuntiemus: Si nos facit crucifixos mundo, quoniam modo illi, qui & nobis etiam crucifixus est, per curam bonorum temporalium poterimus deseruire? Si mortui sumus sæculo, quanam ratione possumus res eius desiderare, & querere & in dominium nostrum vindicare? Paupertatem ergo, o religiose, initium tui status, ac radicem agnosc, quam si posthabueris, forte poteris in cœnobio manere, sed haud dubie non valebis professionem tuam integram inuiolatam seruare.

Est etiam Paupertas status religiosi substantia, si non tota, ut vna ex partibus præcipuis illius. Nam & via quædam est ex Paupertate, Castitate, & Obedientia composita, qua roundus relinquitur, ad perfectionem Charitatis noxiæ cupiditatem destruente accedit, & ad cœlum expeditius proferatur. Sicut ergo brachia, aut manus, ad substantiam humani corporis pertinent, ita & sancta Paupertas status religiosi portio selecta est. Si illam deferas, quasi à tuo statu brachium, aut meliorem, & magis necessariam partem absindis. Et non immerito Paupertas brachio similis dicitur, quia non aliter religiosus status, quam corpus brachiis, Paupertate roboratur. Iure quoq; potest potioribus corporis partibus comparari, quia sicut quædā sunt corporis partes adeo necessaria, ut illis præscissis vita pereat, nec corpus in esse humano subsistat, ita si ab statu nostro Paupertas tollatur, ille quidem omnino destruitur. Quare dixit Innocentius huius nominis tertius, abdicationem proprietatis, non minùs quam custodiā Castitatis, ad statum religiosum pertinere. Hinc ille adolescentes, qui tam alacriter viam perfectionis atripere voluit, ab eo retrocessit, quia dimissionem facultatum sularum sibi haud quaque persuasit. Cum audisset autem adolescentis verbum, abdicationis scilicet rerum, abiit tristis, erat enim habens multas possessiones. Sic multi at hoc statu quietissimo accipiendo se subtrahunt, ne à se cum dolore rerum temporalium possessionem absindant. Sic etiam nonnulli post arrestum sanctum propositum, statum suum Deo charissimum quem profesi sunt, labefactant, & non sine magno scandalo aliorum corrumptunt, quia Paupertatem violent, ad quam voto se seruandam obstringerant. Status hic arcta via est, est angusta porta rimula, aut (si mauis) poficum stritissimum quo intratur in patriam: Quomodo per illud, cura & possessione retum temporalium oneratus ingredieris? Est foramē acus per quod camelos transire nō potest, quomodo tu camelio gibbosior factus, & rebus temporalibus, quæ latum occupant spatium, vndique circumdat, posceris per hoc foramen pertransire? Arctissimum nos foramen expectat, inquit Bernardus. Si, quem sequimur, consequi volumus: per angustum contendamus ingredi portam necesse est. Quid tu camelio gibbum: quid tu pecuniose proditoris loculos tollis? Non sic impie, non sic ingre dieris. Foramē acus huiusmodi farcines non admittit.] Et quidē ille de postremo foramine

loqui

Matth.
19.22Matth.
19.24Ser. ecce
nos relin-
qui. Cpc.1. Timot.
6.10.Lib. de
morib. c.
9.Prov. 10.
15.
Iob. 2.6.7.Matth. 3.
3.
Matth. 6.
19.
Luce 6.
20.
Luc. 10.
4.Epif. 12.
cap. 4.

loqui videtur, quod in egressu ex hac vita sumus trahuntur, sed si illud diuites tu: non transirent, qui licet possunt habere diuitias, quoniam pacto tu securus pertransibis, & in conspectu Domini comparerebis, qui fecundus redditus, & pollicitationis violator, res huius saeculi illiciter possedisti, & ut ambulare non posset per viam Dei, nec per ianuam perfectionis ingredi, te bonis temporalibus onerasti?

Est itaque Paupertas pars quædam religionis substantia atque natura: quam religiosi antiqui ita diligebant, & vitium oppositum proprietatis abominabantur, ut neminem aliquid temporale sibi referuantem in suum consortium admitterent. Vnde Casianus de eo loquens, qui in monasterio recipiebatur, hoc ait: Diligentia summa perquiritur, num de pristinis facultatibus suis inherenter ei vel vienius nummi contagio. Sciant enim eū sub monasterij disciplina diuturnū esse non posse, sed ne humilitatis quidem, aut Obedientiae apprehensionum esse virtutem, nec illa conobij paupertate, ac districione fore contentum, si in conscientia eius pecunia quantulumcumque latuerit. Sed vbi primū exorta fuerit qualibet occasione commotio, fiducia stipis illius animatum, continuo de monasterio velut funda rotante fugiturum.] Hæc nos in hoc Parre legimus, & licet non legeremus, non sine merore sciremus. Aliquis etenim vidimus post ingressum religionis ex aliqua causa nondum mundali substantia nuditatos, tanta legitime se getere, tantis temptationibus imperi, tam miseris facibus instabilitatis virginitatis, ut tandem vieti ad saeculum reuertantur, in quo dominae facultates eos iam liberos factos non sine ingenti damno ipsorum, iterum in seruos recipient. Qui autem ex his perseverant, certum est mille molestias sustinere, quovisque onus honorum temporum abucent, quo excusso statim, non sine admiratione incipiunt quasi in magna tranquillitate positi respirare.

Ex his constat quā sit Paupertas viro religioso necessaria, siquidem est vna ex tribus, præcipua pars status illius, sine qua aut non poterit in conobio perdurare, aut saltē non valebit sua obligationi satisfacere, neque fidelitatem Deo promissam custodiare. Hac est, quæ fructus status nostri protegit, & ne putrefiant, ab omni malo defendit. Murus reipublicæ saecularis quisnam est? Opes, diuitiae, thefaua, armamenta, valida manus fortissimorum militum & regis, qui imperat ceteris, in gubernando dexteritas, & in bellando potentia. Et murus reipublicæ religiose quis erit? Non diuitiae sed nuditas, non thefaua, sed rerum abdicatio, non aliud quid, quā Deo fidens animosa Paupertas. Quis hoc dicit? Deus ipse, qui fallere, aut falli non potest. Quis inquit, volens turrim adificare, non prius sedens computat sumptus, qui necessari sunt, si habeat, ad perficiendum?] Quis rex iturus committere bellum aduersus alium regem, non sedens prius cogitat, si cum decem millibus possit occurrere ei, qui cum viginti millibus venit ad se? Sic ergo omnis ex vobis, qui non renunciat omnibus, quæ possidet, non potest meus esse discipulus. Sensus est; Quod adificanti turrim, sunt expensa, & sumptus, & quod regi pro suo regno pugnant sunt milites; idem est Christum in statu perfectionis sequenti paupertas. Ille sumptibus turrim extruit, ille alii militibus hostem vincit; hic vero se paupertate & rerum nuditate protegit. Qui dicitur est, brevius & facilius adificat; qui potenter est, efficacius se sustinet; defendit; qui vero pauperior est, multo melius hostes animæ protterit, & turrim perfectionis, vsque

Lib. 4. c.

Luc. 14.
28.

Iacobi Alvarez operum Tom. 2.

A ad finem perducit. Ille primus si sumptus habeat, & ille alias si potentissimum exercituum instruat, rius non patent, & hic similiter, si sit paupertatis amator, & cultor, vitam suam subfannationibus dæmonum non exponit. Sapienter quidem Augustinus ait: Turrim quippe illam edificare, & contare gem illum dimicare, est discipulum Christi, est: Habere autem sumptus ad perficiendam turrim, & habere fortis decem millia contra viginti milia regis, renunciare est omnibus, quæ sunt eius. Et Venerabilis Beda. Ad illud ædificium, scilicet temporale, sumptus facimus, si non habita colliganus. Ad istud scilicet spirituale sumptus facimus, si & habita relinquamus. Ac posse: Manifestissime Dominus hac conculacione docet quid sit adificare turrim, vel cum rege fortiore facere pacem, suū videlicet esse discipulum. Præparare autem sumptus ad perficiendam turrim, & mittere legationem ad impetrandam pacem, non esse aliud, quam renuntiate omnibus, quæ possidemus.] Ita itaque sunt expensæ, quibus palatum perfectionis adificamus, isti exercitus, quibus nos ab hostiis copiis protegimus, fidelis & inviolata paupertas. Hæc dicitur est omnibus opibus huius saeculi, & omni eius potentia fortior, quia secum diuitias Dei nos sustentantes & potentiam defendantem inuoluit. Ego autem mendicus sum, & pauper; Dominus sollicitus est mei. Aduitor meus, & protector meus tu es: Deus meus ne tardaueris.] Vni paupertati duo promisit, & soliditudinem patris ad sustentandum; quid dicitur? & adiutorium potentias ad protegendum, quid robustius? Nemo erit (vt opinor) in nostro statu tam insipiens, qui has paupertatis expensas, & hoc adiutorium mendicitatis non in magno pretio habeat, & cunctis huius saeculi diuitiis, & potentiaz non præferat.

Status religiosus quasi stadium est, in quo cum dæmonie hoste tetricimo, & cum saeculo nequam, & cum fallaci carne luçtamur. Opes autem ad luctam aptissimæ, non sunt possello rerum temporalium, sed nuditas. Quare Paulus ait: Omnis autem, qui in agone contendit, ab omnibus se abstinet, & illi quidem ut corruptibile coronam accipiant, nos autem incorruptam.] Agon Ecclesia, siue locus pugnae, non aliud dicitur conuenientius, quam status religiosus, in quo non tantum pro observatione mandatorum decertamus, sed & multis rebus ante nobis lititis, quia cum consiliis pugnant, & a perfectione retardant, bellum indicimus. Si in hanc arenam descendimus, si victoriam reportare cupimus. Si in præmium victorum oculos intendimus, necesse est, vt ab omnibus rebus huius saeculi abstineamus. Si autem omnia etiam intima relinqueremus, & caro domanda (vt postea dicemus) ac propria voluntas proterenda; quanto magis res temporales abiicienda sunt, quæ extrinsecus adiacet, & manifeste ad onus, & ad vincula nos detinentia, & ad impedimenta crassiaria perfectionis pertinent: Qui cumque ad fidei agonenem venimus, inquit Gregorius, (& idem multo melius iis qui ad perfectionis agonenem veniunt, diceret) luçtamen contra malignos spiritus sumimus. Nil autem maligni spiritus in hoc mundo proprium possident. Nudi ergo cum nudis luçtari debemus. Nam si vestitus quispiam cum nudo luçtatur, circius ad terram deiecitur, quia habet vnde teneatur. Quid enim sunt terrena omnia, nisi quædam corporis indumenta? Qui ergo contra diabolum ad certamen properat, vestimenta abiiciat, ne succumbat. Nihil in hoc mundo amando possidat, nulla rerum labentium

Lib. 2. q.
9. euang.
9. 21.Lib. 4. iii
Luc. ad
eundem loc.Ps. 39.
18.1. Cor. 9.
25.Homil.
32. in
Eustang.

delectationes requirat, ne vnde ad votū nū tegitur ad casum inde teneatur.] Hanc viam Paupertatis omnes sancti p̄d̄ decessores nostri, qui statu religiosi fundarunt, aut in eo se Deo consecravit, sancti sunt. Nullus illorum p̄fētū proprietas sibi inesse, aut gemitū paupertatis à se abesse suscipit. Seicbat enim illi, ad vitam secularem, & ad sanctitatem, quæ in illa potest haberi, affectus paupertatem sufficeret: at vitæ religiosæ illam ipsam sine paupertate effectus & operis fat esse non posse. Ideo non tantum unum as, sed duo æra, non aliter quam sapiens illa vidua euangelij, in gazophylacium miserunt, unum videlicet, quo quidquid actu habebant, comprehenditur; & alterum, quo affectus, omnia relinquens quæ habere poterant, continetur. Sic quicquid eorum ore Dominil laudatur, & in hoc negotio paupertatis reliquis sua non relinquenteribus antefertur. Omnes, inquit, ex eo, quod abundabat illis, miserunt, hac vero de penuria sua omnia, qua habebat, misit totum vestrum suum.] Planè sancti monachi, ac religiosi totum vitam suum obtulerunt Domino, quia nihil penitus reseruerunt, vnde vitam sustentarent, & suis necessitatibus prouiderent. In quo tamen non fuerunt temerarij, aut sui ipsorum occisoris, quos Dous in suam dominum suscipit, & qui pacit coruos, & vestit lilia agri, amatores suos sine vita, & vestitu, & aliis ad vitam necessariis, non derelinquit.

Lucas 21.
2.Matth. 12.
44.

Math. 6.

Hebr. 12.
1.

Ideoque, & nos (v. verbis Pauli finianus) fraternitatem habentes impositam nubem testium, deponentes omnia pondus, & circumstans nos peccatum, per patientiam curramus ad propositum nobis certamen. Quænam est hac nubes? Est profecto Sanctorum copiosissima multitudo, qui in statu religioso constituti, omnimoda nuditate amatores extulerunt. Hæc nubes non ex vaporibus, sed ex fidelissimis testibus divina bonitas & prouidentia coagulata est: quia nullus eorum, aut fane perit, aut frigore decollatur, nec nihil omnino possident. Atque ad eos testi sunt Deum summe bonum, & summè fidem esse, qui tam abundanter sperantes in se, omnibus bonis etiam temporalibus, implet. O nubes salutaris, & felix, quæ Christus veru iustitia sole terrena in sublimem regionem vite perfecte exultit, & terram, de qua sumpta est, id est, statu secularem, sanctissimus exemplis, & sanctissima doctrina rigaret. Hanc nubem impositam habemus, sive (v. Graca exemplaria legantur) circumpositam, quia vnde nos cingit, quotunque oculos verramus. Hinc Benedictus alligit, hinc Bruno occurrit, hinc Dominicus, aut Franciscus, aut Ignatius, aut alii religionum fundatores; & eorum filii emergunt, mundo pauperes, Deo dantes, qui nos ab alta terrarum cupiditate, opere, & in tentatione disfideatur, nos protegunt. Eorum itaque exemplis animati, depo-namus omne pondus, omnem nimiam grauedinem humanae cupiditatis, & quidquid terrenum aeternitate mentem nostram in intus deprimit, ut leties effecti ad nubem testium, quæ supra nos est, id est, ad societatem sanctorum, euolemus, eisque hic imitatione, ille vero præmio tangamur. Deponamus etiam circumstans nos peccatum, multiplex, inquit. Illud peccatum, quod ex desiderio diuitiarum, & ex cupiditatibus terrarum ferre, non propter malum ipsius, quasi ipsa mal aessent, cum à Deo bona codicite sint, sed propter culpam & fragilitatem nostram, emerget. Quod si aliqua necessitate, quæ diuitiarum comitari solet, & aliqua incommoditate premaratur, non ideo desistendum est, immo per patientiam curramus alacriter, molestias sustinentes ad propositum nobis certamen, vel ad locum

B certaminis, in quo sumus cum hostibus pugnatur, & post gloriosam victoriam, gloria coronam obtenturi. Zachæus turbam dederuit, & in arborum Sycomorum ascendit, ut Christum transirem videre posset. Unus nobis, et illi scopus est, quin, & noster multo felicior, quia non Christum mortalem, & transirem, sed immortalem, & ad dexteram Patris sedentem, videre gemitus. Turba igitur terrena temporalium, quæ nos turbat, & inquietat, relinquenda est; & in sanctam crucem religiosi status alacriter ascendendum: ubi Saluatorem nos ad premia vocantem aliquando videbimus. Si ergo paupertas est quasi radix, atque initium nostri status, si est pars substantia eius, si est robur & firmamentum ipsius; si est agilitas, quæ ad luctam præparat, & arbor alta atque procea, ex qua Christum oculo contemplacionis aspicimus, constat, eam esse omnino necessariam, sine qua nec veri religiosi esse possumus, nec (u. eam grauior ledimus) ius ad celeste regnum habemus.

Lucas 10.
4.

Quantis Paupertas prerogati-vus emineat.

C A P V T I I I .

N republica huius seculi nihil est divi-tis virtus, nihil rerum abundantia priuilijs. Si regnum, magnam auri & argenti, & aliarum rerum, quæ in opibus numerantur, copiam habeat, quid quod virile sit, quod nobile, aut conspicuum, aut admirabile, non habebit. Ad illud virti literatissimi & sapientissimi aduelant, ut acquisitione se scientiam alios doceant: Sirumot belli sit, strenuissimi duces, & milites fortissimi accurrunt, ut vel ex copiolo stipendio sibi dato, vel certe ex poliis, ablatis dilecant: mercatores impigi turnatim accidunt, ut uerces suas ingenti precio ducentur. In eo regno nihil desideratur: quod ad necessitatem, aut ad voluptatem aut ad splendorem, & magnitudinem pertinet. Non iam leges, sed ipsi oculis impletam, videbam illam sententiam Salomonis: Pecunie obediunt omnia, & vel ut legeretur septuaginta: Argenti vilitati obediunt omnia.] Atque illud cuiusdam ex poetis:

*Solliciti uxorem cum dote, fidicique & amicos
Eugenios, & formam Regina pecunia donat,
Nihil est tam absconditum, quod dñe non eruat,
nihil tam carum, quod non emant, nihil tam subli-
me atque inaccessum, quod non obtinant. Si ager-
tes, non levius, diuinus, quibus rara medicamina
coemuntur, sanitatem corporis assequeris, & vitam
istam mortalem protelabis. Si ciuias, & sitiis, diu-
nitate suauissimos cibos, & pretiosa vina ministrare,
Si algeas, diuitiae apicissima ad frigida pollendum ve-
stimenta, & ad splendorem & ostentationem in-
uanta tribuent. Si aliquia alia re indigas, diuitiae
eam ad tuum usum ex terra huius aduocabitis.
Ipsæ sunt huius vite firma protectio: ipse, quibus re-
gibus & principibus huius saeculi ad voluntatem
corum obsequuntur; ipse, quibus transq' bilitate in
libertatem, & amplissimos honores mercantur: ipse
tandem nonnunquam homines abeclisimos nobis
bus viris similes faciunt, & ad supcomum imperium
euchunt. Exaudiā, dicit Dominus, exaudiā celos
& illi exaudiēt terrā. Et terra exaudiēt uiuicū, &
viam, & oleum, & hec exaudiēt lezabel.] Quo-
modo, inquit, ego lezabel habitoribus implebo, &
cam spectabilē & desiderabilē faciat? Nō aliter qui-*

Eucl. 10.
19.Herc.
10.1.O. 2.
21.22.

dem